

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ, ΣΕ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΠΕΤΕΙΩΝ
ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΣΤΟ ΟΙΚΗΜΑ
ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ «Μ. ΚΑΙ Α. ΜΑΚΡΙΔΗΣ» ΣΤΗ ΛΙΝΟΠΕΤΡΑ
ΤΕΤΑΡΤΗ 30.03.2016, ΩΡΑ 20.00**

Είναι με αίσθημα υπερηφάνειας και συγκίνησης που συμμετέχω μαζί σας στον εορτασμό των εθνικών επετείων της 25^{ης} Μαρτίου και της 1^{ης} Απριλίου. Θα ήθελα πρώτα να συγχαρώ για τη διοργάνωση του κοινού αυτού εορτασμού τα εθνικά σωματεία «Μιχαλάκης και Ανδρέας Μακρίδης» Λινόπετρας, «Εθνικολαϊκός Σύλλογος Μέσα Γειτονιάς», «Διγενής Αγίου Νικολάου», «Παρθενών Χαλκούτσας», «Αναγέννηση Γερμασόγειας», «Αθλητική Ένωση Νέων ΣΕΚ Αγίου Αθανασίου», όπως και τη ΝΕΔΗΣΥ Λεμεσού.

Μαζί τιμούμε τις ηρωικές μορφές του '21 και του '55, που, με τον αγώνα και τη θυσία τους για την ελευθερία της πατρίδας, έγραψαν σελίδες δόξας και μεγαλείου και μας άφησαν πρότυπα αρετής και αξιοπρέπειας.

Η 25^η Μαρτίου 1821 παραμένει η κορυφαία στιγμή της νεότερης ιστορίας του ελληνικού έθνους, αφού σήμανε την παλιγγενεσία του. Εκείνη την άνοιξη οι λίγοι και ανίσχυροι ραγιάδες, μη αντέχοντας άλλο τη σκλαβιά τεσσάρων αιώνων, με ελάχιστα μέσα στη διάθεσή τους, τα έβαλαν με την πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ύψωσαν το λάβαρο της Επανάστασης, βροντοφώναξαν «Ελευθερία ή Θάνατος» κι έγραψαν με το αίμα τους την απαρχή της ιστορίας της νεότερης Ελλάδας.

Η καρδιά του Έλληνα μέχρι τότε έμοιαζε, λες, με εκκλησιά που μέσα της έκαιγε ακοίμητο το καντήλι της Πίστης και της Ελπίδας. Οι δοκιμασίες ήταν φοβερές. Το παιδομάζωμα, το χαράτσι, το κλείσιμο των σχολείων, οι φοβέρες αλλά και οι υποσχέσεις των Τούρκων σ' όποιο θ' άλλαζε την πίστη του!

«Κι ήταν όλα σιωπηλά/ γιατί τα 'σκιαζε η φοβέρα/και τα πλάκωνε η σκλαβιά!»

Κανείς δεν πίστευε τότε στην λογική της επιτυχίας του αγώνα. Αλλά «στο θαύμα και όχι στη λογική χρωστάει την ανάσταση του το γένος» έγραψε ο στρατηγός Μακρυγιάννης. Από την άλλη, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης σημείωσε για τον ίδιο λόγο στα απομνημονεύματά του: «Ο κόσμος μας έλεγε τρελούς. Ημείς, αν δεν είμεθα τρελοί δεν εκάναμε την Επανάσταση».

Ο Κολοκοτρώνης, που κάθε λέξη του ήταν απόφθεγμα και κάθε πράξη του ηρωισμός, ήταν βέβαιος πως η Ελλάδα θα ελευθερωθεί, αφού «ο Θεός υπέγραψε τη λευτεριά της και δεν παίρνει πίσω την υπογραφή του». Αυτή η βεβαιότητα δίνει φτερά στους οπλαρχηγούς της Πελοποννήσου και οι επιτυχίες τους στα πρώτα χρόνια –Τρίπολη, Βαλτέτσι, Δερβενάκια – στεριώνουν την Επανάσταση.

Ο ελληνισμός στο σύνολο του ξεσηκώθηκε. Οι χτεσινοί ραγιάδες έγιναν μεμιάς ήρωες. Αμέτρητοι οι ήρωες και οι ηρωίδες. Η επανάσταση φούντωσε, ξαπλώθηκε σε στεριά και θάλασσα. Και το όραμα της λευτεριάς το άπιαστο, το σήκωσαν μορφές αγέρωχες, γνήσια τέκνα της ελληνικής λεβεντιάς, βράχοι υψηλοί, με απίστευτη αντρειοσύνη. Ο Κολοκοτρώνης στο Μοριά, ο Παπαφλέσσας στο Μανιάκι, ο Διάκος στην Αλαμάνα, ο Ανδρούτσος στο Χάνι της Γραβιάς. Και όλο η στρατιά μεγάλωνε. Γεώργιος Καραϊσκάκης, Μπουμπουλίνα, Κανάρης, Μαντώ Μαυρογένους, Μπότσαρης.

Κι όσο οι Έλληνες ήταν μονοιασμένοι, λειτουργούσε το θαύμα. Όταν όμως εμφανίστηκε η διχόνοια, η Επανάσταση διέτρεξε σοβαρό κίνδυνο αποτυχίας, ώστε ο ποιητής να προειδοποιήσει ότι «εάν μισούνται ανάμεσό τους δεν τους πρέπει ελευθερία».

Η λευτεριά ήταν όμως και αχόρταγη. *Ήθελε νεκροί χιλιάδες νά 'ναι στους τροχούς. Ήθελε κι οι ζωντανοί να δίνουν το αίμα τους.* Οι καταστροφές της Χίου και των Ψαρών, το Μεσολόγγι που έγινε σύμβολο, ο περίφημος αγώνας των Σουλιωτών και η ανυπέβλητη θυσία των Σουλιωτισσών με το χορό του Ζαλόγγου, αφύπνισαν το φιλελληνικό κλίμα στην Ευρώπη και βοήθησαν στην αλλαγή της πολιτικής των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής.

Τελικά η εθνεγερσία των Ελλήνων του 1821 πέτυχε την Εθνική Παλιγγενεσία. Την αναγέννηση της Ελλάδας. Στον υπέροχο εκείνο αγώνα είχε και η Κύπρος τη συμβολή της. Συγκινητική ήταν η εθελοντική συμμετοχή εκατοντάδων Κυπρίων στην Ελληνική Επανάσταση, που πολέμησαν και μερικοί έπεσαν στα πεδία των μαχών, όπως μαρτυρούν στοιχεία που κρατούσαν οι οπλαρχηγοί.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ταγμένος να αγωνίζεται «υπέρ πίστεως και πατρίδος», ασπάσθηκε νωρίς τα επαναστατικά κηρύγματα της Φιλικής Εταιρείας και εντάχθηκε σ' αυτήν.

Βαρύς όμως ήταν ο φόρος αίματος που πλήρωσαν οι Έλληνες της Κύπρου, αφού οι Τούρκοι κατακτητές απαγχόνισαν στα γνωστά γεγονότα της 9^{ης} Ιουλίου 1821 τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό, καρατόμησαν τους Μητροπολίτες Πάφου, Κιτίου και Κυρηναίας και εξόντωσαν πολλούς άλλους κληρικούς, προκρίτους και απλούς πολίτες.

Η φλόγα της Πίστης και της Ελπίδας σιγόκαιγε όμως και στην ιδιαίτερη μας πατρίδα. Το πάθος για ελευθερία μετά από σκλαβιά αιώνων ήταν ασίγαστο και στην Κύπρο. Οι ίδιες αρχές και αξίες της Ελληνικής Επανάστασης ενέπνευσαν και τον δικό μας απελευθερωτικό Αγώνα, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ως προέκταση του μεγάλου ξεσηκωμού του '21. Κοινά ήταν τα κίνητρα που ωθούσαν τους αγωνιστές σε πράξεις ηρωισμού και αυτοθυσίας, ο έρωτας προς την ελευθερία και η διαφύλαξη της αξιοπρέπειας του Έλληνα. Κοινή και η διαπίστωση πως η Ελευθερία δεν προσφέρεται από τους ξένους, αλλά κατακτάται με τη θέληση και τους αγώνες του λαού. Ο μικρός μας λαός τόλμησε να τα βάλει με μια πανίσχυρη αυτοκρατορία. Όνειρο και κρυφός του πόθος η ελευθερία, η αυτοδιάθεση και η ένωση με την Ελλάδα.

Όταν ο κυπριακός ελληνισμός κατάλαβε ότι δεν είχε άλλη επιλογή παρά να υψώσει το ανάστημά του και να διεκδικήσει τα δίκαιά του, ρίχτηκε αποφασιστικά στον ένοπλο αγώνα για την αποτίναξη του αγγλικού ζυγού.

Με πολιτικό αρχηγό τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και στρατιωτικό τον Γεώργιο Γρίβα, άρχισε ένας υπέρτατος αγώνας για την αποτίναξη του αποικιακού ζυγού και την ελευθερία της Κύπρου.

Το πανηγύρι του αγώνα άρχισε από τις πρώτες πρωινές ώρες της 1^{ης} Απριλίου 1955 με τοποθετήσεις βομβών και άλλες επιθέσεις σε διάφορα μέρη της νήσου. Το μήνυμα δόθηκε κατά έντονο τρόπο, ενώ κυκλοφόρησε παράλληλα και η προκήρυξη του Διγενή:

«Με την βοήθειαν τού Θεού, με πίστιν εις τον τίμιον αγώνα μας, με την συμπαράστασιν ολοκλήρου τού Ελληνισμού και με την βοήθειαν των Κυπρίων, αναλαμβάνομεν τον αγώνα διά την αποτίναξιν τού Αγγλικού ζυγού, με σύνθημα εκείνο το οποίον μάς κατέλιπαν οι πρόγονοί μας ως ιεράν παρακαταθήκην: "Η τάν ή επί τάζ".

Στο κάλεσμα έτρεξαν με ενθουσιασμό και δήλωσαν παρόντες νέοι και ηλικιωμένοι, κορίτσια με τη μαθητική ποδιά και γυναίκες, που ήξεραν μόνο το σπιτικό τους ή δούλευαν με τους άντρες τους τη γη. Έδωσαν τον όρκο της ΕΟΚΑ και αγωνίστηκαν στα βουνά, στα χωριά και στις πόλεις, φυλακίστηκαν, περιορίστηκαν σε κρατητήρια χωρίς δίκη, έγιναν ολοκαυτώματα, απαγχονίστηκαν, ψάλλοντας τον ύμνο στην ελευθερία.

Οι Άγγλοι κατακτητές χρησιμοποίησαν βία και φρικτά βασανιστήρια, για να κάμψουν το φρόνημα των αγωνιστών και του κυπριακού λαού, μα δεν τα κατάφεραν. Πρόσφεραν μεγάλες χρηματικές αμοιβές και επικήρυξαν αγωνιστές, αλλά κι αυτά τα μέτρα αποδείχτηκαν αναποτελεσματικά για την καταστολή του Αγώνα. Η απάντηση του Κυριάκου Μάτση στον κυβερνήτη Χάρτινγκ «ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής», όταν του πρόσφερε μεγάλο χρηματικό ποσό, για να δώσει πληροφορίες για την ΕΟΚΑ, εκφράζει ακριβώς το πώς οι μαχητές της ελευθερίας έβλεπαν τον Αγώνα.

Οι αγωνιστές του 1955-59 ήταν όλοι αφοσιωμένοι στον αγώνα. Κάθε ενέργεια τους τη διαπότιζε ο ασίγαστος πόθος τους για το ξεσκλάβωμα της πατρίδας. Στο Μαχαιρά, στο Δίκωμο, στον Αχυρώνα του Λιοπετρίου, στον Πενταδάκτυλο και στο Τρόδος, σε χωριά και σε πόλεις και σε κάθε γωνιά της σκλαβωμένης Κύπρου οι αγωνιστές της κυπριακής ελευθερίας γράφουν το καινούριο έπος, χωρίς υπολογισμό θυσίας.

Την αφετηρία της δόξας οριοθετεί με τη θυσία του ο πρώτος νεκρός, ο Μόδεστος Παντελή. Υπέρ πίστεως και πατρίδας έπεσαν στο πεδίο των μαχών μαζί με άλλους οι Γρηγόρης Αυξεντίου, ο Μάρκος Δράκος, ο Πέτρος Γιάλλουρος, ο Ανδρέας Κάρυος, ο Γεώργιος Κάρυος, ο Στυλιανός Λένας, ο Κυριάκος Μάτσης, ο Χαράλαμπος Μούσκος, ο Ηλίας Παπακυριακού, ο Φώτης Πίπτας, ο Χρήστος Σαμάρας. Και στην αγχόνη ο Μιχαήλ Καραολής, ο Ανδρέας Δημητρίου, ο Ανδρέας Ζάχος, ο Ιάκωβος Πατάσος, ο Χαρίλαος Μιχαήλ, ο Μιχαήλ Κουτσόφτας, ο Στέλιος Μαυρομάτης, ο Ανδρέας Παναγίδης και ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης.

Όλοι καταγράφονται στο πάνθεο των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας και γίνονται μια στρατιά νέων ηρωικών μορφών πλάι στους αγωνιστές του '21, για να μας εμπνέουν και να μας καθοδηγούν. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ δεν είχε την έκβαση που επιθυμούσε ο Κυπριακός λαός όταν ξεκινούσε το 1955. Κερδήθηκε όμως η ανεξαρτησία που έθεσε και αυτή τέλος σε μια σκλαβιά αιώνων, και αποτελεί σήμερα το πιο σημαντικό όπλο του αγώνα μας.

Φίλες και Φίλοι,

Και οι δυο επέτειοι, της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και της 1^{ης} Απριλίου 1955, εκπέμπουν και θα συνεχίσουν να εκπέμπουν για όλους μας το διαχρονικό μήνυμα της ελπίδας και της πίστης. Ένα μήνυμα που ενισχύει την εθνική μας αυτοπεποίθηση και μας θυμίζει πως με ενότητα και με πίστη στις δικές μας δυνάμεις μπορούμε να ξεπεράσουμε κάθε δοκιμασία.

Θέτοντας το συμφέρον της πατρίδας πάνω απ' όλα και προχωρώντας μονιασμένοι μπορούμε να πετύχουμε το στόχο μας για μια ελεύθερη, επανενωμένη και ευημερούσα Κύπρο. Μια Κύπρο χωρίς στρατούς κατοχής και διαχωριστικά συρματοπλέγματα, με κατοχυρωμένα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες.

Η ουσιαστική εμπλοκή της ΕΕ – για πρώτη φορά - στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, η αποδοχή από όλες τις πλευρές ότι η λύση πρέπει να εδράζεται στις Ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, καθώς και η αναβαθμισμένη γεωπολιτική σημασία της πατρίδας μας, αποτελούν παράγοντες που μπορούν να συμβάλουν θετικά στην προσπάθειά μας να φτάσουμε σε

μια σωστή λύση. Πέρα από την προσπάθεια που γίνεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, η Κυβέρνηση χτίζει στρατηγικές συμμαχίες αναδεικνύοντας τον αναβαθμισμένο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Κύπρος στην ευρύτερη περιοχή.

Μέσα από αυτές μας τις προσπάθειες, καθώς και τις προσπάθειες που καταβάλλουμε για εκσυγχρονισμό του κράτους μας και έξοδο από τις οικονομικές περιπτώσεις των τελευταίων χρόνων, επιδιώκουμε να εξασφαλίσουμε το μέλλον των παιδιών μας και των επόμενων γενιών μέσα σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας, ευημερίας και προόδου.

Με πίστη στις δυνατότητες μας και έχοντας συναίσθηση του χρέους μας προς την πατρίδα, μπορούμε να προχωρήσουμε μπροστά και να πετύχουμε στις επιδιώξεις μας.

Για μια ακόμη φορά συγχαίρω τα συνεργαζόμενα σωματεία για τον κοινό αυτό εορτασμό και εύχομαι την πλήρη ευόδωση των στόχων τους για το κοινό καλό.

Τιμή και δόξα στους ήρωες μας. Ζήτω η 25^η Μαρτίου 1821 και η 1^η Απριλίου 1955.